

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 15Ps/25/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224202145
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224202145.2

Uznesenie

Okresný súd Bardejov v opatrovníckej veci A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, C., zast. opatrovníkom D. E. F., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Bardejov, o zmenu opatrovníka, takto

rozhodol:

Súd o d v o l á v a z funkcie opatrovníka G. B., nar.XX.X.XXXX, bytom A. XXXX/XX, C., ktorý bol ustanovený za opatrovníka A. B., nar. X.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, C., rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 17.2.2022, č.k.1Ps/15/2021-62.

Súd u s t a n o v u j e H. C., nar. XX.X.XXXX, bytom I. – E. I., J. XXX/XX za opatrovníka A. B., nar. X.XX.XXXX, ktorá je povinná sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok v rozsahu, v ktorom nemôže A. B., nar. X.XX.XXXX konať samostatne.

Opatrovník H. C., nar.XX.X.XXXX je p o v i n n á predložiť súdu k 30.6. a 31.12. každého roka správu o opatrovancovi A. B., nar. X.XX.XXXX a správu o nakladaní s jej majetkom.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.Predmetom konania je zmena opatrovníka osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony a to A. B.. Navrhovateľka sa podaným návrhom domáha zmeny v osobe opatrovníka a navrhla seba ustanoviť za opatrovníka menovanej z dôvodu, že ustanovený opatrovník s jej dcérou nebýva v spoločnej domácnosti 2 roky, poberá na ňu invalidný dôchodok, nestará sa o ňu. Dcéra žije s iným druhom. Býva s ňou v jednej domácnosti, musí sa o ňu starať. Pomáha jej aj finančne, lebo opatrovník jej neprispieva z jej dôchodku žiadnymi peniazmi. Je tehotná, chodí s ňou na kontroly. Stará sa o ňu. Manžel má tiež družku, jej invalidný dôchodok využívajú na svoje živobytie. Ich dcéru má tiež súdom zverenú. Lekárskymi správami navrhovateľka poukazovala na násilie opatrovníka voči jej dcére.

2. Kolízny opatrovník a účastníci sa k veci písomne nevyjadrili.

3. Na pojednávanie vytýčené na deň 25.9.2024 sa ustanovili navrhovateľka, opatrovník a kolízny opatrovník.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania a v spise pripojenými listinnými dôkazmi (návrhom s prílohami, podaním Mesta Bardejov zo dňa 16.8.2024, spisom sp. zn. 1P/137/2021 – rozsudkami, sp. zn. 1Ps 15/2021 - rozsudkom, uznesením na čl. 66, vrátane skonštatovania, že súdu neboli predložené opatrovníkom žiadne správy o p. B.) a zistil tento skutkový stav veci :

5. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 17.2.2022, č.k. 1Ps/15/2021-62 súd rozhodol takto :
Obmedzuje sa A. B., nar. X.XX.XXXX v spôsobilosti na právne úkony tak:

- že nie je schopná samostatne preberať dôchodok a iné finančné plnenia a konať v iných finančných záležitostiach,
- že nie je schopná nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, inými právami a majetkovými hodnotami,
- že nie je schopná nakladať s peňažnými prostriedkami nad sumu 10,- eur týždenne,
- že nie je schopná vykonávať akékoľvek právne úkony týkajúce sa hnutelného a nehnuteľného majetku a hospodárenia s nimi, vrátane iných práv a majetkových hodnôt a služieb akéhokoľvek druhu,
- že nie je schopná samostatne konať pred všetkými úradmi a inštitúciami a súdmi vrátane podávania návrhov a žiadostí, prípadne uzatvárania akýchkoľvek zmlúv s tým súvisiacich vrátane udelenia plnomocenstiev na uvedené,
- že nie je schopná samostatne preberať poštové zásielky vrátane zásielok určených do vlastných rúk,
- že nie je schopná byť volená,
- že nie je schopná samostatne poskytnúť informovaný súhlas týkajúci sa zdravotnej starostlivosti,
- že nie je schopná vykonávať v uvedených veciach funkciu splnomocneného zástupcu.

Súd ustanovuje G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXXX/XX, C. za opatrovníka A. B., nar. X.XX.XXXX, ktorý je povinný sa o ňu starať, chrániť jej záujmy a zastupovať ju a spravovať jej majetok, v rozsahu v ktorom nemôže A. B., nar. X.XX.XXXX konať samostatne.

Žiaden z účastníkov a štát nemá nárok na náhradu trov konania.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.3.2022.

6. Uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 28.2.2022, č.k. 1Ps/15/2002-66 súd rozhodol takto : K. G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXXX/XX, C. je p o v i n n ý predložiť súdu k 30.6. a 31.12. každého roka správu o opatrovancovi A. B., nar. X.XX.XXXX a správu o nakladaní s jej majetkom.

Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.3.2022.

7. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 27.5.2022, č.k. 1P/137/2021-79 súd zamietol návrh otca na zverenie maloletej L. B., nar. XX.X.XXXX do jeho osobnej starostlivosti.

Uvedený rozsudok bol potvrdený aj rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.1.2023, č.k. 23CoP/30/2022-115. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.2.2023.

Týmto bola maloletá L. B. ponechaná v náhradnej osobnej starostlivosti jej starých rodičov H. a H. C. (rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 17.6.2021, sp. zn. 4P/48/2021).

8. Na pojednávaní dňa 25.9.2024 :

1/ navrhovateľka udávala, že na návrhu trvá. Dcéra býva s ňou odkedy je tehotná, cca 6 mesiacov, starajú sa aj o vnučku. A. B. príde za ňou raz mesiac, nevie, ako to vyzerá, nechodí s nimi, syn ide s dcérou, aby nebola sama. Ona nepoberá dávky, jej dôchodok poberá p. B., peniaze jej nedáva, ani jej, ani na dieťa. Funkciu opatrovníka by chcela vykonávať ona. S dcérou má dobrý vzťah. Paulínke nedá ani cent, malej dá 2 eurá, nijaké sladkosti. Kolobežka je v pivnici, oblečenie nosí. Všetko to bolo pre malú, nie pre A.. Ona s dcérou chodí k lekárom 2 roky. Nedá jej ani 100,- eur, aby mala. Lieči sa za jej peniaze. Dcéra má druhu, ktorý ju podporuje viacej ako manžel, ona nemá peniaze. Vyhrážal sa jej, že ju bude predávať chlapom, že druhovi vyškríabe oči.

2/ opatrovník udával, že keď ide na návštevu stojí ho to 20,-. Eur, malej dá 5,- alebo 10,- eur, jej dá na cigarety, nevie, či jej to dajú, či jej to nezoberú, kúpil jej veci, nové veci zahadzujú, tiež jej kúpil kolobežku, poberá dôchodok na jej meno, jemu zastavili dávku, že nemá nárok. Povedal im, že nech dajú na rozvod, povedali, že dajú, že sa o ňu postarajú. Nesúhlasí so zrušením opatrovnictva. Ako potom bude platiť na malú. Má rakovinu prostaty, má veľa toho, ide pred komisiu, má chemoterapie. Ona povedala, že nechce nič, nechce peniaze. 8.10. ide na chemoterapiu. On žije s družkou, volá sa H. D., aj ona si našla. Nežijú spolu 2 roky. Nie je to pravdou, aby malej dával 2 eurá. Paulíne nedal, lebo nie je doma, on za ňu nie je zodpovedný, má nového chlapa. Nie je to pravda, sú to výmysly, oni sa vyhrážali, že ho nožikom popichajú, že ho zbijú. Nerobí hlúposti ako predtým, snaží sa žiť ako človek.

3/ kolízny opatrovník udával, že vzhľadom na výsledky dnešného pojednávania, navrhuje návrhu vyhovieť a zmeniť opatrovníka p. B..

9. Zo stanoviska Mesta Bardejov zo dňa 16.8.2024 vyplýva, že G. B., nar. XX.XX.XXXX je ženatý s A. B., nar. XX.XX.XXXX. Zo spoločného manželstva sa im narodila dcéra, ktorá je zverená do starostlivosti manželkinej matky, ktorá žije v Raslaviciach. Toho času žije v družnom vzťahu s H. D., nar. XX.XX.XXXX,

na adrese A. XX M. C. N. B.. N. B. je v príbuzenskom vzťahu s G. B., je to jeho neter. Šetrenie v prirodzenom domácom prostredí u G. B., nar. XX.XX.XXXX nebolo možné vykonať z dôvodu, že G. B. odmietol s nimi komunikovať, bol vulgárny a zatvoril pred nami dvere. Nakoľko nemajú žiadne informácie o A. B., nar. XX.XX.XXXX, nie je možné žiadosti vyhovieť.

10. Podľa § 26 OZ pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilí na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

11. Podľa § 27 ods. 2 OZ zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

12. Podľa § 248 CMP :

(1) Konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

(2) Ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

13. Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

14. Podľa § 274 CMP súd rozhoduje uznesením. V uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

15. Podľa § 275 CMP súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

16. Podľa § 277 CMP :

(1) Súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

(2) Súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

17. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že A. B. bola rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 17.2.2022, č.k. 1Ps/15/2021-62 obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a za opatrovníka jej bol ustanovený jej manžel G. B.. Zároveň bola opatrovníkovi uznesením Okresného súdu Bardejov zo dňa 28.2.2022, č.k. 1Ps/15/2002-66 uložená povinnosť predložiť súdu k 30.6. a 31.12. každého roka správu o opatrovancovi A. B., nar. X.XX.XXXX a správu o nakladaní s jej majetkom.

Ako bolo zistené od roku 2022 si opatrovník súdom uloženú povinnosť informovať súd o opatrovancovi ani raz nesplnil.

Zároveň bolo zistené, že : 1/ manželia Godloví spolu nežijú v spoločnej domácnosti asi dva roky (obaja majú nových partnerov),

2/opatrovník síce poberá dôchodok na meno A. B., ale menovanej z týchto finančných prostriedkov neposkytuje žiadnu sumu na zabezpečenie čo i len jej základných potrieb (ako napr. strava, oblečenie, hygiena a pod.), nezabezpečuje menovanej lekársku starostlivosť a pod.. Dokonca na pojednávaní vyhlásil, že za menovanú nie je zodpovedný.

3/ opatrovník sa nevhodne správal voči zamestnancom mesta Bardejov, ktorí šetrili pomery p. B.. Upozorňovaný na nevhodné správanie sa bol aj v pojednávacej miestnosti.

Kolízny opatrovník navrhol návrhu vyhovieť a zmeniť opatrovníka p. B..

18. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že terajší súdom ustanovený opatrovník G. B. si neplní súdom stanovený rozsah opatrovníckych práv a povinností k opatrovancovi A. B., nepodáva súdu správu o opatrovancovi, nestará sa o ňu, nezabezpečuje jej potreby a potrebnú lekársku starostlivosť, neposkytuje jej žiadne finančné prostriedky (na ktoré má nárok), jej dôchodkom si zabezpečuje vlastné potreby, a teda nevykonáva funkciu opatrovníka v súlade so záujmami osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony a porušuje stanovené povinnosti. Dokonca možno uzavrieť, že týmto konaním zneužíva svoje práva vyplývajúce z výkonu tejto funkcie.

19. Preto s poukazom na vyššie uvedené v zmysle cit. zák. ust. Občianskeho zákonníka a CMP súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, a teda odvolal z funkcie opatrovníka terajšieho opatrovníka ustanoveného A. B., G. B. a zároveň jej ustanovil za opatrovníka jej matku H.

C., pričom vymedzil jej opatrovnícke práva a povinnosti s povinnosťou podávať dvakrát ročne správy o opatrovancovi a jeho majetku. Menovaná je jej matkou, teda je jej najbližšou príbuznou, pozná jej zdravotný stav, stará sa ňu dlhšiu dobu, rovnako aj o jej dcéru L., navštevuje s ňou lekárov, a teda bude vykonávať túto funkciu v jej záujme.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.